

عنوان مقاله:

بررسی مولفه های حاکم در تزیینات کاشی کاری معماری عصر صفوی (مطالعه موردی: بررسی نقوش گیاهی کاشی کاری مسجد امام و مسجد شیخ لطف الله)

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس ملی دستاوردهای اخیر در مهندسی عمران، معماری و شهرسازی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

مریم زهیری - دانشجو کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشگاه شهید چمران اهواز

فاطمه غفوری فر - دانشجو کارشناسی ارشد هنر اسلامی- نگارگری، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز

کریم میرزایی - عضو هیات علمی دانشگاه هنر اسلامی تبریز، دانشکده هنرهای اسلامی

فرنوش شمیلی - استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه هنر اسلامی تبریز، دانشکده هنرهای اسلامی

خلاصه مقاله:

معماری اسلامی به ویژه مساجد در طول تاریخ همیشه از ارزش و توجه خاصی برخوردار بوده و در برگیرنده ی تمام خلاقیت های هنرمندان مسلمان است. فضای باز مساجد با هماهنگی و نظم نقش ها، کتیبه ها و رنگ ها، محیطی با عظمت همراه با خلوص معنوی پدید می آورد. در دوران صفوی توجه به تزیینات در معماری از هر زمان دیگر بیشتر مورد توجه بوده است. مساجد اما اصفهان و شیخ لطف الله دو نمونه از شاخص ترین آثار معماری اسلامی عصر صفوی لحاظ تکنیک های کاشی کاری و نقوش تزیینی و شکل ظاهری معماری آن بسیار زیبا و بی نظیراند. این پژوهش ضمن بررسی و معرفی عناصر تزیینی و کاشی کاری عصر صفوی، به شناسایی و تطبیق ویژگی های تزیینات در مساجد منتخب شده از دوره ی مذکور می پردازد. مقاله حاضر به دو پرسش اساسی پاسخ خواهد داد: مولفه های حاکم در تزیینات کاشی کاری معماری اسلامی عصر صفوی چیست نقوش تزیینی مساجد امام اصفهان و شیخ لطف الله دارای چه نقاط اشتراک و افتراقی هستند شیوه ی پژوهش پیش رو به روش توصیفی تحلیلی و با متد تطبیقی مورد مطالعه و ارزیابی قرار گرفته اند و گردآوری مطالب به صورت کتابخانه ای انجام شده است. نتایج تحقیق نشانگر آن است: نقوشی که در مساجد مذکور به کار رفته اعم از انواع نقوش اسلیمی توپیر و توخالی اسلیمی های ماری پرکار و پرپیچ و خم، انواع نقوش ختایی از جمله: شاه عباسی، گرد، پنبه ای، نقوش هندسی و عناصر نوشتاری و خوشنویسی و گاهی پرندگان مشاهده است. نقوش کاشی کاری مسجد امام اصفهان از مسجد شیخ لطف الله از بابت تزیینات و اجرا ظریف تر، پرکار و مجل تر، اشراف تر می باشد که این ویژگی ها ابهت معنوی و قدسی مسجد را دو چندان کرده است. اما در مسجد شیخ لطف الله تزیینات کاشی کاری خلوت تر و ساده تری نسبت به مسجد امام است.

کلمات کلیدی:

عصر صفوی، معماری اسلامی، هنر کاشیکاری، مسجد امام اصفهان، مسجد شیخ لطف الله

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/719311>

